

Beleidsplan

Stichting de Blinde Schilders met uitgeoefende activiteiten en financiële verantwoording voor 2024

Foto: Rodolfo Vejar

Organisatie en contactpersoon

Hans Kalliwoda
Stichting de Blinde Schilders
PostBox 1136
NL - 1000 BC Amsterdam

TELEFOON 06-55 35 63 43

EMAIL info@blindpainters.org

WEBSITES www.blindpainters.org - www.worldinashell.net – www.refubees.org

STICHTING DE BLINDE SCHILDERS

K.v.K. dos.nr.:

41 22 64 04

BTW-nummer

805277900.B.01

ING Bank: IBAN

NL36 INGB 0106 5693 92

ANBI status/RSIN/fiscaal nummer/BSN nr.:

8052 77 900

Aangiftenummer:

805277900B010300

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. De Stichting	3
2.1 Missie en visie	3
2.2 Positionering	3
2.3 Kernprincipes en uitgangspunten	3
3. Beleid	5
3.1 Doelstellingen	5
3.2 Status	5
3.3 Speerpunten beleidsplan	6
3.4 Financieel beleid	7
Bijlagen	8
Projecten	8 - 10
JAARREKENING 2024 met toelichting	11- 14

1. Inleiding

Dit beleidsplan van Stichting De Blinde Schilders vormt de leidraad voor ons handelen en onze koers in de komende jaren. Het plan werd voor het eerst opgesteld in oktober 2020 en wordt jaarlijks geëvalueerd. De resultaten van deze evaluatie worden verwerkt in het jaarverslag en vormen samen met dit beleidsplan de basis voor het opstellen van het jaarplan voor het daaropvolgende kalenderjaar. Het bestuur is eindverantwoordelijk voor de inhoud en uitvoering van zowel beleidsplan, jaarverslag als jaarplan.

2. De stichting

2.1 Missie en visie

Stichting De Blinde Schilders is een in Amsterdam gevestigde kunststichting, opgericht in 1994. Onze missie is het realiseren van grensverleggende kunstprojecten die zich bewegen op het snijvlak van kunst, wetenschap en maatschappelijke betrokkenheid. De naam van de stichting is metaforisch: ze staat voor het tijdelijk "dichtknippen van het oog" om beperkingen te overstijgen, met als doel complexe, betekenisvolle projecten mogelijk te maken.

Onze projecten zijn niet alleen artistiek hoogstaand, maar ook gedreven door een diepe zorgvuldigheid en een duurzaam netwerk van betrokken mensen. Wij geloven dat deze projecten, juist door hun onmogelijkheid, inspireren tot voortzetting en vernieuwing, en hun sporen zullen nalaten in de kunstgeschiedenis.

2.2 Positionering

De stichting positioneert zich binnen een hedendaagse kunstcontext met een duidelijke sociale, filosofische en ecologische inslag. Onze interventies in publieke en semi-publieke ruimte zijn poëtisch en tegelijk geëngageerd, en kunnen worden begrepen als bijdragen aan een metamodernistische praktijk. Twijfel en hoop, melancholie en ironie, het persoonlijke en het politieke — deze spanningsvelden zijn herkenbaar in ons werk.

Door onze toegankelijke presentatievormen weten we een breed publiek aan te spreken, terwijl we tegelijk een inhoudelijke dialoog aangaan met kunstinstellingen en academische kringen. Onze publicaties en documentaties worden opgenomen in museumbibliotheken, terwijl onze fysieke installaties zich buiten museummuren afspelen: vrij toegankelijk en verankerd in de openbare ruimte.

Daarnaast, worden we ook uitgenodigd voor presentaties en lezingen voor specifieke kunstgroepen. Ons werk past niet in musea, aan de andere kant zijn onze publicaties in vorm van boeken over de projecten, in veel museumbibliotheken door heel Europa te vinden.

Kernprincipes en uitgangspunten

Kernactiviteiten

De stichting ontwikkelt, produceert en presenteert interventiekunst. Iconische projecten zijn onder meer *Europartrain*, *World in a Shell* en — actueel — de *BijenTotems for RefuBees*, binnen het langlopende traject *De Binnenstad als Natuurreservaat* (sinds 2013)..

Participatie

Ieder project bevat een participatief element. Bij de *BijenTotems* zijn dit bijvoorbeeld buurtceremonies, performances of totem hosting. De buurt is mede-eigenaar en beheerder van de totem.

Geen winstoogmerk

De stichting heeft een ideëel karakter. Er is geen winstoogmerk, en het bestuur werkt onbezoldigd. Personeel wordt enkel op projectbasis ingehuurd.

Beloningsbeleid

Bestuursleden ontvangen uitsluitend een vergoeding voor gemaakte onkosten. De artistiek leider en medewerkers worden ingehuurd per project, op basis van vooraf goedgekeurde begrotingen.

Artistiek team

Artistiek leider Hans Kalliwoda is actief als visionair kunstenaar, die met zijn interventies bruggen slaat tussen kunst, wetenschap en ecologie. Zijn praktijk onderzoekt voorwaarden voor mobiele, duurzame leefvormen in een wereld die fundamenteel aan het veranderen is.

De stichting werkt projectmatig en interdisciplinair. Het netwerk van deelnemers groeit per project. Specialisten, onderzoekers, technici en lokale kunstenaars zijn onderdeel van het procesgerichte karakter van het werk. De komende jaren leggen we sterker de nadruk op performatieve kunstvormen, in samenwerking met lokale gemeenschappen.

Projecten zijn veelal interdisciplinair. Mensen die lid worden, blijven op de lange termijn vaak verbonden, nemen misschien zelfs een andere rol op in een ander project. Vanwege de wetenschappelijke componenten van projecten zijn er adviseurs, academici en specialisten die bijdragen. Er is ook de notie van het 'Gesamtkunstwerk', dat sterk in beweging is en meer gericht is op het proces dan op een eindresultaat.

De stichting is veelzijdig, van kunstproductiewerk tot curatorarrangementen, van filmproducties tot het uitgeven van boeken. Naast Hans Kalliwoda bestaan de teams uit mensen in Amsterdam en in het buitenland. Een greep: Arno Vrijman, David Haberkamp, Lies Schermer, Frank Theys, Eva van Heijningen, Ernst Reijseger, Mariët Sieffers, Ming en Janko Van Deventer.

Bestuur en organisatie

Stichting de Blinde Schilders/BlindPainters Foundation is een stichting met een culturele ANBI-status. De stichting bestaat uit een onbezoldigd bestuur dat op projectbasis de artistiek leider inhuurt, die op zijn beurt de teams samenstelt.

Bestuursleden:

- Alfredo Boogaard - voorzitter
- vacant - pennymester
- Ronald Koppers - secretaris
- Jelle Baars - algemeen bestuurslid
- Robin van Asperen - algemeen bestuurslid

Observerend en advies verlenend:

- Edith Molemans
- Paulien Willems (potentieel productie medewerkster)

3. Beleid

3.1 Doelstellingen

De stichting heeft ten doel het initiëren, realiseren en delen van kunst en cultuur op nationaal en internationaal niveau. Wij doen dit via tentoonstellingen, interventies, performances, publicaties en samenwerkingsprojecten. We bouwen daarbij ook bruggen tussen kunstenaars en organisaties wereldwijd.

De komende jaren focussen we op het realiseren van BijenTotems binnen het project *De Stad als Natuurreservaat*, in Amsterdam en andere Europese steden.

3.2 Status

Het BijenTotem-project is in een gevorderde ontwikkelingsfase. Dankzij jaren van onderzoek, ontwerp en prototypeontwikkeling is er nu een uitvoerbare, duurzame methode beschikbaar. In samenwerking met drie Amsterdamse stadsdelen, diverse fondsen (o.a. Prins Bernhard Cultuurfonds) en kennispartners zoals de TU Darmstadt, zijn de eerste BijenTotems geplaatst.

De eerste totem werd op 27 augustus 2020 feestelijk ingehuldigd aan de Palmgracht. Sindsdien is er brede publieke en media-aandacht, en zijn bewoners uit andere wijken en steden enthousiast geraakt. Buurtparticipatie is wezenlijk onderdeel van het project: bewoners tekenen convenanten en nemen de zorg voor een totem op zich.

In 2024 vond een belangrijke internationale stap plaats met de inhuldiging van een nieuwe BijenTotem in Raitenhaslach (Duitsland), gerealiseerd in samenwerking met de Technische Universität München, Stadt Burghausen, het Naturmuseum Salzburg en de Bayerische Akademie für Naturschutz und Landschaftspflege (ANL). Deze bijzondere samenwerking markeert een groeiende erkenning van het project als een innovatieve kruisbestuiving tussen ecologische bewustwording,

publieke kunst en grensoverschrijdende participatie. De locatie in Raitenhaslach — op het grensvlak van kunst, natuur en academie — onderstreept het internationale karakter en de interdisciplinaire potentie van het project. In deze context werd ook geëxperimenteerd met de eerste prototypes van de zogeheten 'Karmagotchi' — een performatief object dat ecologische data omzet in poëtische en rituele handelingen. De Karmagotchi is een interactief systeem dat via een complexe webbackend KNMI-data integreert en reageert op input van de gastgemeenschap, zoals het geven van water aan planten of voedsel aan wormen. Op speelse wijze communiceert het systeem of de totem voldoende verzorgd wordt, en nodigt het mensen uit tot zorg en aandacht voor hun gedeelde ecologische omgeving. Dit concept zal de komende jaren verder worden ontwikkeld als verlengstuk van de BijenTotems, met bijzondere aandacht voor technologie, speelsheid en zintuiglijke betrokkenheid.

Daarnaast vonden in 2024 de voorbereidende gesprekken en locatieverkenningen plaats voor twee nieuwe BijenTotems in Nederland: één in de Hortus Botanicus Amsterdam en één bij Naturalis in Leiden. De onthulling van de BijenTotem in de Hortus vond plaats in juni 2025, samen met een feestelijke Beecircus-performance en publieksprogramma dat met buurt en partners tot stand kwam. Voor beide totems zijn onderdelen in eigen beheer geproduceerd, waarmee de stichting haar rol als artistiek producent én ontwikkelaar van ecologische sculpturen verder heeft versterkt. De BijenTotem bij Naturalis zal in september 2025 worden onthuld. De totstandkoming van beide installaties gebeurt in nauw overleg met de betrokken instellingen, buurtbewoners en kennispartners, en past binnen de bredere missie om kunst en ecologie via participatie duurzaam met elkaar te verbinden.

3.3 Speerpunten beleidsplan

Organisatie:

- Culturele ANBI-status
- Beleidsplan implementeren en actualiseren

Publiciteit:

- Brede bekendheid genereren voor BijenTotems

Projecten:

- Productie en plaatsing van nieuwe BijenTotems
- Evaluatie en doorontwikkeling van het participatieconcept
- Verkenning permanente locatie voor *World in a Shell*

Financiën:

- Opbouw van een bescheiden eigen vermogen
- Verwerven van projectsubsidies en giften
- Verkoop van BijenTotems aan gemeenten

3.4 Financieel beleid

De stichting opereert projectmatig. Er worden geen langdurige verplichtingen aangegaan, en er zijn geen structurele subsidies. De financiering komt uit een mix van projectsubsidies, donaties, bijdragen van gemeenten en inkomsten uit producties.

Het bestuur ziet toe op een gezonde financiële huishouding en bewaakt de projectbudgetten nauwgezet.

Bijlagen Projecten

Stad als Natuurreservaat voor bestuivers en BeeTotems for Refubees

BeeTotems for Refubees is een project van kunstenaar Hans Kalliwoda, uitgevoerd door Stichting De Blinde Schilders/Bind Painters Foundation. Als sociale sculpturen zijn het interventies in de openbare ruimte en ingezet als werkmethode om steden in te richten als natuurreservaten voor bestuivers.

‘BeeTotems for RefuBees’ is een interdisciplinair kunstproject dat sociologische, ecologische en educatieve elementen combineert door middel van sculpturen, 3D-printtechnieken, performatieve evenementen en wetenschappelijk ecologisch onderzoek.

Wilde bijen zijn van het platteland naar de stad gevlucht en zijn 'RefuBees' geworden. Urbane omgevingen zijn aantoonbaar beter geschikt voor het overleven van wilde bijen dan plattelandsgebieden. Bovendien vinden nieuwe ideeën en culturele veranderingen meestal plaats in steden.

De stad als natuurreservaat met het project BeeTotems als sociaal-ecologische aanpak is resultaatgericht om het dreigende uitsterven van wilde bijen te voorkomen. De BeeTotem op de Admiralengracht is de tweede van de reeks BeeTotems die als proefproject zijn geïnstalleerd. Deze BeeTotems worden sinds hun installatie nauwkeurig gemonitord om het stadium voorbij de levensvatbaarheidsstudie te bereiken. De ervaring leert dat dit alleen kan in samenwerking met lokale mensen, de overheid en instellingen. Om ons doel in de resterende tijd te bereiken, moet dit met spoed in grote aantallen en in een flink aantal Europese steden worden uitgerold.

We kunnen stellen dat wilde bijen voor biodiversiteit staan en sociale bijen voor honing. In tegenstelling tot de acht sociale bijensoorten in de wereld tellen wij 20.000 verschillende wilde bijensoorten, waarvan 104 in Amsterdam. Wilde bijen zijn complex omdat bijna geen enkele soort dezelfde gewoontes heeft. Ze zijn bijvoorbeeld allemaal gespecialiseerd in het bestuiven van een bepaalde andere reeks bloemen en hun uitvliegradius is vaak relatief klein. Ze hebben dus nestplaatsen nodig in de buurt waar ze voedsel kunnen vinden. Het is inadequaat om het hele bloemenassortiment voor alle 104 soorten bijen op één veld te planten zonder tegelijkertijd 104 verschillende nestgelegenheden in de buurt te plaatsen! Dit maakt de uitdaging om binnensteden in te richten als natuurreservaat voor wilde bijen behoorlijk ingewikkeld.

World in a Shell / BestuivingsLab

Dit project is een voertuig voor interculturele uitwisseling en intellectuele kruisbestuiving, ondersteund door sociale en ethische overwegingen. Het is een interdisciplinair project dat opereert binnen de liminale ruimtes tussen kunst, wetenschap en onderwijs - met verwijzingen naar milieu / groen leven en humanitaire kwesties (met name rampenbeheer en de vermindering van de beschikbaarheid van ruimte).

Het project is een geavanceerde technische stunt. Nieuwe 'Concepts of Homes' zijn meer dan ooit nodig in tijden van veranderende klimaten en massamobiliteit. World in a Shell presenteert een architectonische uitdaging, een baanbrekende technische stunt, een 'paradigmaverschuivende-interventie als project-in-the-make aan de TU Delft University for Technology (2000-2005) en is een inspiratiebron geweest voor de kleine en containergebaseerde woningbeweging en de stimulans voor de eerste studentencontainers van DUWO in 2003. In retrospect was het de eerste Tiny-house die volledig autarkisch en op basis van hernieuwbare energiebronnen is ontworpen.

Als artist-in-residence en walk-in-sculptuur brengt het echter energieën over, een beetje magie, waar 'kunst de wetenschap ontmoet', een goddelijke symbiose van het tastbare en het ongrijpbare, een plezier om te ervaren, zij het de esthetiek, de akoestiek of de techno-nurdiness. Perfect voor een breed scala aan activiteiten. Hoe verder weg, hoe beter! Nieuwste installatie als 'Future Pollination Lab' met inspiratiesessies over zwermintelligentie en waarom een gezonde sociale cohesie een voorwaarde is voor ecologische duurzaamheid. Zoek het verder op Facebook.

Als hightech multifunctionele installatie is WiaS gebaseerd op de afmetingen van een standaard zeecontainer, maar is het zevenvoudig van de oorspronkelijke grootte uit te klappen. Met een zelfvoorzienende en energieonafhankelijke infrastructuur kan WiaS in elke klimaat- of geografische omgeving functioneren. Het wordt aangedreven door hernieuwbare energie (wind en zon) met een enorme energieopslagcapaciteit en digitale interface. In technische termen is het 's werelds krachtigste microgrid-technologie voor zijn omvang die draait op hernieuwbare energie. WiaS maakt ook gebruik van technologieën die kunnen worden gebruikt zonder afbreuk te doen aan het milieu of de waarden en levensstijlen van de mensen die het bezoekt.

De raad van adviseurs voor WiaS bestaat uit Charles Esche, voormalig directeur Van Abbemuseum, Eindhoven, Jan Pronk, voormalig minister van Buitenlandse Zaken en Wonen, prof. Dr. Internationale Ontwikkeling ISS, Den Haag, Paolo Bianchi, onafhankelijk curator en kunstcriticus, Baden / Zwitserland en Rob Docter, voormalig directeur van het Berlage Instituut in Rotterdam, Nederland.

Het praktijkgerichte artistieke onderzoek uitgevoerd met WiaS is gekozen voor hosting door de Australische organisatie 'Project Anywhere' en gepresenteerd op hun symposium in Parsons New School NY City.

Door middel van een kunstenaarsinterventieproces is WiaS ontwikkeld aan de Technische Universiteit Delft, waarbij praktisch een breed scala aan faculteiten betrokken is, beurzen ontvangen en sponsoring door 75 instellingen (en andere sponsors). Voor de onderzoeks-, ontwerp- en bouwphase is ongeveer 50 jaar arbeid geïnvesteerd en UNESCO Parijs eerde WiaS door haar beschermheerschap toe te kennen.

Technologische vooruitgang alleen was niet het doel. Het doel was daarentegen om een vaartuig te ontwikkelen dat persoonlijke interactie, het delen van kennis mogelijk maakt en om brede oplossingen voor te stellen op het gebied van autonomie en decentralisatie. In deze context is de meest gewenste functie van WiaS als een kunstenaarslaboratorium om zowel verhalen te vertellen als te verzamelen.

Europartrain

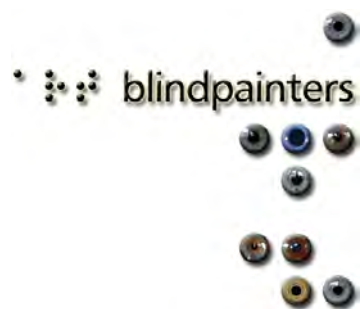
De reis van de europartrain begon in 1997 in Thessaloniki, Griekenland, toen de culturele hoofdstad van Europa. De europartrain reisde door Europa en verzamelde dynamisch treinwagons uit alle landen om samenwerking tussen de verschillende Europese culturen op gang te brengen en interactie te stimuleren.

Daarbij werden kunstenaars uit heel Europa uitgenodigd om naar de europartrain te komen en kunstwerken te maken die representatief zijn voor het huidige Europese culturele klimaat. Een tijdelijke autonome en mobiele ruimte die buitengewone ervaringen en inspiratie biedt aan vele lokale gemeenschappen en individuen.

In elke stad waar de europartrain stopte, zijn festivals, manifestaties en tentoonstellingen georganiseerd. Mensen op treinstations konden in één wagon stappen en door van wagon naar wagon te lopen, doorkruisten ze het hele continent zonder dat de trein in beweging was.

In dit 5-jaarig project werd de trein in 23 Europese treinstations tentoongesteld die meer dan 100.000 bezoekers trokken, terwijl tegelijkertijd zes boeken zijn gepubliceerd, vergezeld van een kunstdocumentaire film die je terug kunt vinden in bibliotheken van centra voor hedendaagse kunst zoals het Tate London, Stedelijk Museum Amsterdam, Museum Basel, enz.

De adviesraad voor het project bestond uit Trevor Davies, directeur van Copenhagen International Theatre en directeur Copenhagen 96 Cultural Capital of Europe, Jan-Willem Schrofer, voorzitter van de Rijksakademie van Beeldende Kunsten, Amsterdam en voorzitter / secretaris van Prix de Rome, Paolo Bianchi, curator, kunstcriticus, journalist en redacteur voor onder meer Kunstforum International, Duitsland, Heiner Holtappels, directeur Nederlands Instituut voor Mediakunst en Coen Stork die Nederlands ambassadeur was in Pretoria, Havana en Boekarest. Hij was de beschermheer van het Europartrain-project.

JAARREKENING 2024

Stichting De Blinde Schilders
Postbus 1136
1000 BC Amsterdam
Telefoon +31 655 356 343
RSIN 805277900
KVK 41226404

eerste opmaak, 4 juli 2025
ter goedkeuring van het bestuur

BALANS per 01-01-2024

apparatuur,	0,00	VERMOGEN per 01-01	19.892,43
inventaris debiteuren	0,00		
saldo kas	0,00	crediteuren	0,00
saldo Bank	18.957,43	lening	0,00
omzetbelasting 2023	935,00	te ontvangen facturen	0,00
	19.892,43		19.892,43

BALANS per 31-12-2024

apparatuur, inventaris	0,00	VERMOGEN per 31-12	39.027,22
debiteuren	0,00		
saldo kas	0,00	te ontvangen facturen	0,00
saldo bank	39.027,22	crediteuren	0,00
omzetbelasting 2023	0,00		
	39.027,22		39.027,22

VERLIES en WINSTREKENING jaar 2024

Directe projectkosten	51.235,40	Subsidies	77.345,00
		Donaties	0,00
Projectbureau:			
Studio, werkplaats	4.955,54		
Vervoer en transport	2.361,43		
Representatie en catering	1.029,96		
Overhead, stichting:			
Kantoor en communicatie	3.702,00		
Verzekeringen	1.147,54		
Bank, kosten en rente	290,34		
BEDRIJFSRESULTAAT	19.134,79		
	77.345,00		77.345,00

Toelichting op de Jaarrekening 2024

De onderstaande toelichting geeft inzicht in de bestedingen en inhoudelijke speerpunten van Stichting De Blinde Schilders in 2024. Dit jaar stond in het teken van internationale uitbreiding, verdieping van samenwerkingen en verdere ontwikkeling van de BijenTotem-projecten.

Belangrijkste activiteiten in 2024:

- **Internationale plaatsing en inhuldiging van een nieuwe BijenTotem** in Raitenhaslach (Duitsland), in samenwerking met de Technische Universität München, Stadt Burghausen, het Naturmuseum Salzburg en de Bayerische Akademie für Naturschutz und Landschaftspflege (ANL). Deze interdisciplinaire samenwerking betekende een belangrijke stap in de internationale positionering van het project.
- **Vorbereiding en productie van nieuwe BijenTotems** in Nederland: de Hortus BijenTotem in Amsterdam (onthuld in juni 2025 tijdens een feestelijk publieksprogramma met Beecircus), en de BijenTotem bij Naturalis in Leiden (gepland voor september 2025). Beide installaties werden deels in eigen beheer geproduceerd, waarmee de stichting haar rol als artistiek ontwikkelaar en producent versterkte.
- **Vervolgonderzoek en innovatie met technische partners** waarmee de stichting inmiddels al vijf jaar samenwerkt. De focus lag op het verhogen van de duurzaamheid van materialen in combinatie met esthetische verfijning.
- **Integratie van digitale componenten** in het sociale aspect van de totems, waaronder het prototype van de *Karmagotchi*: een interactieve installatie die via een webbackend KNMI-data verwerkt en reageert op lokale input (zoals water geven en composteren). Dit speelse systeem maakt de ecologische staat van de totem zichtbaar en bevordert zorgzaam gedrag vanuit de gemeenschap.
- **Lancering van een nieuwe, transparante en uitgebreide website:** www.refubees.org. Deze dient als informatie- en participatieplatform en maakt de meerlagige context van de projecten — artistiek, ecologisch en sociaal — toegankelijk voor een breed publiek.
- **Versterking van de samenwerking met academische partners**, met name het Urban Ecology Lab binnen het Urban Ecology Design Lab & Eco-campus, onderdeel van de sectie Landschapsarchitectuur van de Faculteit Bouwkunde en Ingenieurswetenschappen (TU Delft). Hieruit ontstond een inhoudelijke uitwisseling rond stedelijke natuur en performatieve ecologie.
- **Netwerkontwikkeling op (inter)nationaal niveau:** de stichting werkte verder aan het opbouwen van een actief netwerk van experts op het gebied van stedelijke ecologie en bestuiversonderzoek, met als doel gezamenlijk praktijkgericht onderzoek op te zetten en kennis te delen.
- **Verbreding van de visie en publieksbetrokkenheid**, onder meer via deelname aan *Koploper* (De Balie) en de Amsterdamse Denk/Doe Tank, waarbinnen de stichting nieuwe scenario's en projectlijnen ontwikkelde die resoneren met urgente maatschappelijke vraagstukken.

- **Onderhoud en verdere uitbreiding van de infrastructurele basis** van de stichting, waaronder digitale systemen, opslag, atelieruitrusting en transportmiddelen van het artistieke productieplatform Blindpainters.